Emri: _____ Data: _____ Pikët: _____

Ligjshmëria dhe rregulloret e VPN-së & Standardet globale

Një udhëzues interaktiv për ligjet globale, kufizimet, enigmat dhe metrikat e sigurisë

PËRMBLEDHJE E TË MËSUARIT PËR VPN-NË

NXËNËSI
STATUSI I STUDENTIT
Rruga e mbrojtësit të rrjetit

I SIGURT
STATUSI I LIDHJES
Mbrojtja e paketave të të dhënave

AKTIV
MBROJTJE NGA RRJEDHJET
Mbrojtje nga rrjedhjet e DNS dhe IPv6

Mirë se vjen! Kjo paketë aktivitetesh të udhëheq përmes parimeve themelore të Rrjeteve Private Virtuale (VPN). Do të eksplorosh si i sigurojnë të dhënat e tua tunelet e enkriptuara, si funksionojnë protokollet e rrjetit dhe si të identifikosh e të zbutësh rrjedhjet e privatësisë.

PIKAT E KONTROLLIT TË FLETËS SË PUNËS

- [ ] **Pjesët 1-4: Zotëro konceptet dhe protokollet e VPN-së.**
- [ ] **Pjesët 5-7: Zgjidh fjalëkryqe dhe enigma me kërkim fjalësh.**
- [ ] **Pjesët 8-9: Zgjidh studime rasti dhe sfidën e kodit.**
- [ ] **Pjesa 10: Shqyrto faqet e pyetjeve të shpeshta bazë dhe të avancuara.**
- [ ] **Pjesa 11: Eksploro 10 fakte interesante nga bota reale.**
- [ ] **Bonus: sfida Mendo shpejt.**

Hap Udhëzuesin e ligjshmërisë së VPN-së

URL: https://www.vpn.com/sq/vpn/a-jane-te-ligjshme-vpn-et/

Udhërrëfyesi yt mësimor për VPN-në

- Shpjego konceptin e tunelimit dhe të enkapsulimit të të dhënave.
- Identifiko konfigurimet standarde të protokolleve dhe kërkesat e gjerësisë së brezit.
- Analizo rolet e firewall-eve dhe të bllokimit gjeografik në drejtimin e internetit.
- Kupto se si ISP-të gjurmojnë shfletimin e paenkriptuar dhe si e parandalon këtë një VPN.
- Dallo kufijtë operativë të vendndodhjes së serverit dhe të juridiksionit.

UDHËZIME PËR UDHËZUESIN E VPN-SË

Përgjigju pyetjeve me zgjedhje të shumëfishtë dhe pyetjeve E vërtetë/E gabuar, plotëso fjalitë me vende bosh duke përdorur bankën e fjalëve, përputh përkufizimet dhe zgjidh fjalëkryqin dhe enigmën e kërkimit të fjalëve. Zbato njohuritë e tua për skenarët reale në pjesën e studimeve të rastit. Përfundo me aktivitetin bonus Mendo shpejt.

ÇFARË ËSHTË NJË VPN? (HYRJE)

Një Rrjet Privat Virtual është më shumë se një çelës privatësie. Është një tunel i enkriptuar që e drejton trafikun tënd të internetit përmes një serveri të largët. Kjo ta fsheh adresën IP, e pengon ISP-në të përpilojë regjistra të veprimeve të tua online dhe siguron të dhënat e tua në rrjete publike. Të kuptuarit e terminologjisë është thelbësor për ruajtjen e sigurisë dixhitale.

LEXO ÇDO PIKË KONTROLLI ME KUJDES DHE ZGJIDH OSE SHKRUAJ PËRGJIGJEN E SAKTË.

Pika e kontrollit 1: Sfida me zgjedhje të shumëfishtë

1 **1. Në cilin nga vendet e mëposhtme është plotësisht e paligjshme përdorimi i çdo VPN-je?**

- A. Shtetet e Bashkuara
- B. Koreja e Veriut
- C. Indi
- D. Australi

2 **2. Sipas ligjit të shkurtit 2024 në Iran, cilat VPN lejohen?**

- A. Të gjitha VPN-të komerciale
- B. Vetëm shërbime të miratuara nga qeveria
- C. Asnjë VPN fare
- D. Vetëm protokolle me burim të hapur

3 **3. Çfarë gjobe ditore caktoi Gjykata e Lartë e Brazilit në vitin 2024 për qasjen në platformën X përmes VPN-së?**

- A. 5.000 reais
- B. 50.000 reais
- C. 1.000 reais
- D. 10,000 reale

4 **4. Cili vend kërkon që ofruesit e VPN-së të mbajnë regjistra të abonuesve për të paktën pesë vjet?**

- A. Kina
- B. Rusia
- C. India
- D. Omani

5 **5. Kërkimi i cilës përmbajtje mund të gjobitet sipas ligjit të korrikut 2025 të Rusisë?**

- A. Kërkimi akademik
- B. Përmbajtja e etiketuar ekstremiste
- C. Serverët e lojërave
- D. Shërbimet financiare

Pika e kontrollit 2: Sfida: E vërtetë ose e gabuar

6 Statusi i ligjshmërisë në Perëndim

6. Përdorimi i një VPN-je për qëllime të ligjshme është i ligjshëm në Shtetet e Bashkuara, Kanada dhe Bashkimin Evropian.

E vërtetë E gabuar

7 VoIP dhe monopolet në EAU

7. Në EBA, është e ligjshme të përdoret një VPN për të bërë thirrje VoIP në aplikacione si WhatsApp.

E vërtetë E gabuar

8 Ndalimi anonim në Bjellorusi

8. Që nga 2015, Bjellorusia ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor dhe VPN-të.

E vërtetë E gabuar

9 VPN-ja si mburojë ligjore

9. Përdorimi i një VPN-je i bën plotësisht të ligjshme veprimtaritë e paligjshme, si piraterinë ose mashtrimin.

E vërtetë E gabuar

10 Sistemi i miratimit të Omanit

10. Në Oman, përdorimi i VPN-së rregullohet nga rregullatori i telekomit dhe nuk lejohet lirisht.

E vërtetë E gabuar

Pika e kontrollit 3: Futja e termave kryesorë

Lexo secilën fjali më poshtë dhe plotëso vendin bosh me termin e saktë nga Banka e Fjalëve.

1. Bllokimi nga një shtet i qasjes në internet në faqe të caktuara sipas vendndodhjes quhet _____ .

2. Procesi i fshehjes së trafikut të VPN-së që të duket si HTTPS standard për të anashkaluar bllokimet quhet _____ .

3. Qeveritë përdorin teknologjinë e njohur si _____ **(DPI) për të analizuar dhe bllokuar lidhjet VPN.**

4. Qeveritë zbatojnë _____ **politike duke bllokuar portalet e lajmeve dhe platformat e rrjeteve sociale.**

5. Një shërbim VPN i besueshëm ka një politikë strikte _____ **, të audituar nga firma të pavarura sigurie.**

6. Një veçori sigurie e quajtur _____ **ndërpret automatikisht qasjen në internet nëse lidhja VPN ndërpritet.**

BANKA E FJALËVE TË LEKSIKUT

BLLOKIM GJEOGRAFIK CENSURË INSPEKTIM I THELLË PAKETASH KILL SWITCH
KINA KOREA E VERIUT OBFUSKIM PA REGJISTRA

Shkruaj përgjigjet e tua këtu:

1. **2.**

3. **4.**

5. **6.**

Pika e kontrollit 4: Përputhja e koncepteve të rrjetit

PËRPUTHJA E PËRKUFIZIMEVE

Përputh çdo term fjalori në të majtë me përkufizimin e tij të saktë në të djathtë, duke shkruar shkronjën përkatëse (A-H) në kutinë e plotësueshme.

☐	1. Koreja e Veriut	A	I ligjshëm për përdorim të ligjshëm, por përdorimi i një VPN-je për të arritur aplikacione VoIP të kufizuara është i ndaluar.
☐	2. Kina	B	Që nga 2015 ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor, proxy-t dhe VPN-të.
☐	3. Indi	C	I rregulluar nga TRA; i kontrolluar kur përdoret për të anashkaluar monitorimin ose aplikacionet pa licencë.
☐	4. EAU	D	Plotësisht i ligjshëm dhe i përdorur gjerësisht për privatësi personale dhe operacione biznesi në distancë.
☐	5. Omani	E	Shumica e qytetarëve mund të arrijnë vetëm një intranet vendas; qasja e paautorizuar sjell ndëshkim të rëndë.
☐	6. Shtetet e Bashkuara	F	Pezulloi X në 2024 dhe caktoi gjobë ditore prej 50,000 reais për hyrjen në të përmes një VPN-je.
☐	7. Brazili	G	E kufizuar; lejohen vetëm VPN-të e licencuara nga shteti nën Great Firewall.
☐	8. Bjellorusia	H	I rregulluar; ofruesit e VPN-së duhet të mbajnë regjistra të abonuesve për të paktën pesë vjet.

Pika e kontrollit 5: Fjalëkryq

Zgjidhe fjalëkryqin duke shkruar shkronja në kutitë e bardha aktive. Numrat korrespondojnë me indiciet më poshtë.

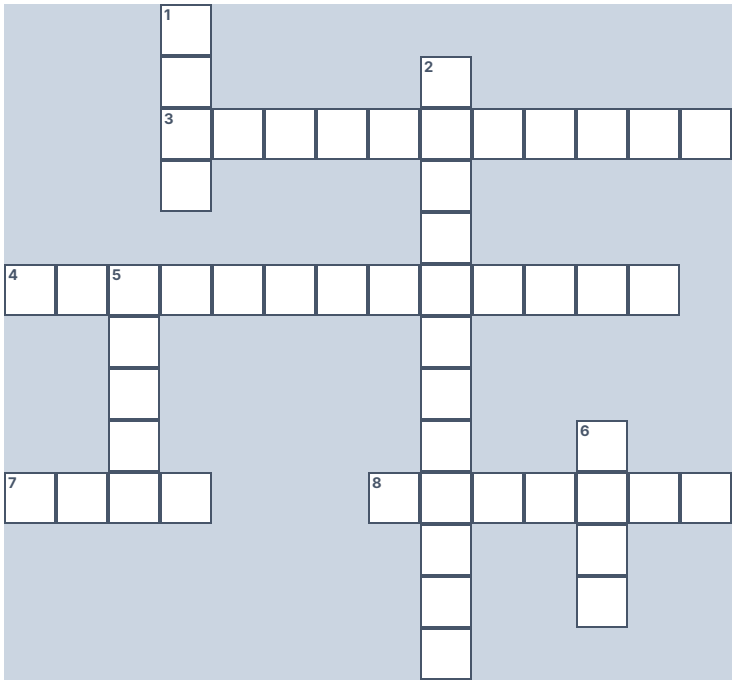

HORIZONTALISHT

3. Që nga viti 2015 ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor, proxy-t dhe VPN-të (11)

4. E ligjshme për përdorim të ligjshëm, por përdorimi i një VPN-je për të hyrë në aplikacione të kufizuara VoIP është i ndaluar (13)

7. E rregulluar nga TRA; e kontrolluar kur përdoret për të anashkaluar monitorimin ose aplikacione pa licencë (4)

8. Pezulloi X në vitin 2024 dhe caktoi gjobë ditore prej 50.000 realësh për hyrjen në të përmes një VPN-je (7)

VERTIKALISHT

1. Plotësisht e ligjshme dhe e përdorur gjerësisht për privatësi personale dhe operacione biznesi në distancë (4)

2. Shumica e qytetarëve mund të hyjnë vetëm në një intranet vendas; qasja e paautorizuar sjell ndëshkim të rëndë (12)

5. E rregulluar; ofruesit e VPN-së duhet të ruajnë të dhënat e abonentëve për të paktën pesë vjet (5)

6. E kufizuar; nën Firewall-in e Madh lejohen vetëm VPN-të e licencuara nga shteti (4)

Pika e kontrollit 5, alternativa: Çelësa të aksesueshëm të fjalëkryqit

Përdoruesit e lexuesve të ekranit dhe të tastierës mund t'i shkruajnë përgjigjet e fjalëkryqit drejtpërdrejt në fushat e tekstit më poshtë.

HORIZONTALISHT

3 horizontalisht: Që nga viti 2015 ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor, proxy-t dhe VPN-të (11 shkronja):

4 horizontalisht: E ligjshme për përdorim të ligjshëm, por përdorimi i një VPN-je për të hyrë në aplikacione të kufizuara VoIP është i ndaluar (13 shkronja):

7 horizontalisht: E rregulluar nga TRA; e kontrolluar kur përdoret për të anashkaluar monitorimin ose aplikacione pa licencë (4 shkronja):

8 horizontalisht: Pezulloi X në vitin 2024 dhe caktoi gjobë ditore prej 50.000 realësh për hyrjen në të përmes një VPN-je (7 shkronja):

VERTIKALISHT

1 vertikalisht: Plotësisht e ligjshme dhe e përdorur gjerësisht për privatësi personale dhe operacione biznesi në distancë (4 shkronja):

2 vertikalisht: Shumica e qytetarëve mund të hyjnë vetëm në një intranet vendas; qasja e paautorizuar sjell ndëshkim të rëndë (12 shkronja):

5 vertikalisht: E rregulluar; ofruesit e VPN-së duhet të ruajnë të dhënat e abonentëve për të paktën pesë vjet (5 shkronja):

6 vertikalisht: E kufizuar; nën Firewall-in e Madh lejohen vetëm VPN-të e licencuara nga shteti (4 shkronja):

Pika e kontrollit 6: Kërkimi i fjalës së fshehur

Gjej 8 termat kyç të fjalorit të fshehur në rrjetën më poshtë. Fjalët mund të jenë horizontale, vertikale ose diagonale.

T G Q Z R E P U E A A P N L O

U S X P I I L I Z A R B Q S Q

I Ç A I D N I L K I N A Y B Ë

R Q X V O H A Q Z Y Y J Ë G L

E P A I M K K S N F O P F Z A

V N B U A Ë T C Y Q Y B F K Z

E Ë H I N M O M V C K Z Y Ë Y

A N S V T J T O B M U S K F T

E Ç Y T I Q B V Z Y K Q P X G

R N Ç A Ç I P U V V J H G S G

O E M I R A T E T A R A B E Ë

K B E G J S Q U P Z D G E Q C

A J B J E L L O R U S I A O C

Z K I U Q T A R V I K K F F L

G P Ë J S J Q V F B T E Y M Y

LISTA E FJALËVE TË LEKSIKUT

KOREAEVERIUT KINA INDIA EMIRATETARABE OMAN SHBA BRAZILI BJELLORUSIA

Pika e kontrollit 6, alternativa: Përputhja e aksesueshme e fjalorit

Përputh secilin nga 8 vendet nga Kërkimi i fjalëve me përkufizimin e saktë të tij, duke shkruar shkronjën (A-H) në vendin bosh.

TERMA LEKSIKORË

A. KOREAEVERIUT

B. KINA

C. INDIA

D. EMIRATETARABE

E. OMAN

F. SHBA

G. BRAZILI

H. BJELLORUSIA

PËRKUFIZIME DHE FUSHA PËRPUTHJEJE

1. E rregulluar; ofruesit e VPN-së duhet të ruajnë të dhënat e abonentëve për të paktën pesë vjet.

2. Që nga viti 2015 ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor, proxy-t dhe VPN-të.

3. Pezulloi X në vitin 2024 dhe caktoi gjobë ditore prej 50.000 realësh për hyrjen në të përmes një VPN-je.

4. E rregulluar nga TRA; e kontrolluar kur përdoret për të anashkaluar monitorimin ose aplikacione pa licencë.

5. E ligjshme për përdorim të ligjshëm, por përdorimi i një VPN-je për të hyrë në aplikacione të kufizuara VoIP është i ndaluar.

6. E kufizuar; nën Firewall-in e Madh lejohen vetëm VPN-të e licencuara nga shteti.

7. Shumica e qytetarëve mund të hyjnë vetëm në një intranet vendas; qasja e paautorizuar sjell ndëshkim të rëndë.

8. Plotësisht e ligjshme dhe e përdorur gjerësisht për privatësi personale dhe operacione biznesi në distancë.

Pika e kontrollit 7: Sfida e fjalëve të përzier

Rirenditi shkronjat më poshtë për të zbuluar konceptet dhe termat kryesorë të VPN-së. Shkruaji përgjigjet në kutitë e plotësueshme.

1. REEAOVIKURTE
2. IAIDN
3. NOAM
4. IRIZLBA
5. AKNI
6. ARETAIBAEMTER
7. BSAH
8. SRAOEBLJIUL

Aktivitet bonus: Mendo shpejt

3 PËRGJIGJE PËR ÇDO KATEGORI. FITON KUSH E PLOTËSON I PARI LISTËN.

1	Fjalë që lidhen me censurën			
2	Mënyra për të dalluar një rrjet Wi-Fi të rremë			
3	Gjëra nga të cilat një VPN nuk mund të të mbrojë			
4	Arsye për të përdorur një VPN gjatë udhëtimit			
5	Fjalë nga kjo fletë pune që dëshiron t'i mbash mend			
6	Gjëra për t'u kontrolluar para se të udhëtosh jashtë vendit			
7	Mite për VPN-të			
8	Arsye ligjore për të përdorur një VPN			
9	Gjëra që mund t'i fshehë një VPN			
10	Vende që i kufizojnë VPN-të			
11	Gjëra që mbeten të paligjshme edhe me një VPN			
12	Fjalë që lidhen me privatësinë			
13	Faqe interneti që disa vende i bllokojnë			
14	Gjëra që mund të shohë ofruesi yt i internetit			
15	Shërbime VPN që njeh			

Pika e kontrollit 8: Studime rasti për VPN-në

Zbato konceptet që ke mësuar për të zgjidhur skenarët reale më poshtë.

SARAH (STUDENTJA NË KAFENE)

👩‍💻 "Hej! Jam ulur te Coffee & Bytes. Ka një rrjet publik të pasigurt me emrin 'Free_Wi-Fi_No_Password'. Dua të hyj në emailin e shkollës dhe të ngarkoj detyrën, por kam frikë nga hakerët. Cilat janë rreziqet e përdorimit të këtij rrjeti pa VPN, dhe si i siguron një VPN të dhënat e mia?"

ALEX (STUDENT UDHËTAR)

👩‍💻 "Ç'fatkeqësi! Jam duke udhëtuar jashtë shtetit për një projekt dhe po provoj të shoh një dokumentar biologjie të strehuar në një server në vendin tim. Por faqja thotë 'Ky video nuk është i disponueshëm në vendndodhjen tënde aktuale.' Pse jam i bllokuar, dhe si mund të më ndihmojë një VPN ta shoh?"

Pika e kontrollit 9: Deshifrimi i kodit

Një VPN enkripton trafikun tënd për ta siguruar. Përdor çelësin shkronjë-numër më poshtë për të deshifruar mesazhin e sigurisë kibernetike duke shkruar shkronjat përkatëse në hapësirat e zbrazëta.

ÇELËSI I ENKRIPTIMIT SHKRONJË-NË-NUMËR

A=1 B=2 C=3 Ç=4 D=5 E=6 Ë=7 F=8 G=9

H=10 I=11 J=12 K=13 L=14 M=15 N=16 O=17 P=18

Q=19 R=20 S=21 T=22 U=23 V=24 X=25 Y=26 Z=27

14	11	9	12	17	20		18	17	20		11

20	20	6	9	23	14	14	23	1	20

Mesazhi i deshifruar:

KËSHILLË: ÇDO NUMËR PËRFAQËSON POZICIONIN E ASAJ SHKRONJE NË ALFABET (P.SH. 1 = A, 2 = B, 27 = Z).

Pika e kontrollit 10: Pyetje të shpeshta bazë për VPN-në (Pjesa A)

Rishiko pyetjet dhe përgjigjet më të zakonshme që kanë klientët e mundshëm për përdorimin e rrjeteve private virtuale.

Q1: Çfarë është një VPN dhe si funksionon?

Një Rrjet Privat Virtual (VPN) enkripton lidhjen tënde të internetit dhe e drejton trafikun tënd përmes një serveri të sigurt të largët. Kjo maskon adresën tënde publike IP dhe kufizon atë që vëzhguesit e rrjetit lokal dhe ISP-ja jote mund të shohin për trafikun e drejtuar përmes tunelit të VPN-së.

Q2: Ku janë të ndaluara VPN-të?

Pak vende i ndalojnë të gjitha VPN-të, por shumë vende i kufizojnë. Irani ndalon VPN-të që autoritetet nuk i kanë autorizuar shprehimisht, Bjellorusia kërkon që nga viti 2015 që anonimizuesit si VPN-të dhe Tor të bllokohen, dhe Turkmenistani u vendos gjoba përdoruesve. Ligjet ndryshojnë, prandaj kontrollo rregullat aktuale para se të udhëtosh. [3]

Q3: A e bën një VPN të ligjshëm një veprim të paligjshëm në internet?

Jo. Një VPN ndryshon mënyrën se si udhëton trafiku yt, jo atë që lejon ligji. Mashtrimi, piratimi, hakimi dhe ngacmimi mbeten të paligjshme, dhe Rusia tani e trajton përdorimin e VPN-së si faktor rëndues në disa krime. [1]

Q4: A mund të gjobitem vetëm për përdorimin e një VPN-je?

Në disa vende, po. Turkmenistani gjobit përdoruesit e VPN-ve me 1,500 manatë, dhe në 2024 Brazili caktoi një gjobë ditore prej R$50,000 për përdorimin e një VPN-je për të hyrë në platformën X të pezulluar. [6]

Q5: A është e ligjshme përdorimi i një VPN-je?

Përdorimi i VPN-së është i ligjshëm në shumë vende, por disa juridiksione i kufizojnë, i rregullojnë ose i bllokojnë shërbimet VPN. Përdoruesit duhet të verifikojnë ligjet aktuale lokale para përdorimit. Për më shumë detaje, konsulto udhëzuesit e ligjshmërisë në VPN.com.

Pika e kontrollit 10: Pyetje të shpeshta bazë për VPN-në (Pjesa B)

Rishiko pyetjet dhe përgjigjet më të zakonshme që kanë klientët e mundshëm për përdorimin e rrjeteve private virtuale.

Q6: A është i ligjshëm një VPN në Emiratet e Bashkuara Arabe?

Po, për përdorime të ligjshme si puna në distancë dhe privatësia. Megjithatë, përdorimi i një VPN-je për të hyrë në shërbime VoIP të kufizuara, ose përdorimi i një adrese të rreme IP për të kryer ose fshehur një krim, mund të sjellë gjoba të rënda dhe burgim. [5]

Q7: Cilat VPN lejohen në Kinë?

Që nga janari 2017, Kina ka kërkuar që shërbimet VPN të kenë miratim paraprak qeveritar. VPN-të e licencuara nga operatorë të miratuar lejohen, ndërsa shërbimet e pamiratuara janë të paligjshme. [8]

Q8: Çfarë u kërkoi India VPN-ve?

Direktivat e CERT-In të prillit 2022 kërkojnë që ofruesit e VPN-së t'i mbajnë regjistrimet e abonentëve, si emrat e validuar, të dhënat e kontaktit, adresat IP të caktuara dhe qëllimi i përdorimit të shërbimit, për pesë vjet. [7]

Q9: Çfarë ndryshoi Irani në shkurt 2024?

Këshilli Suprem i Hapësirës Kibernetike i Iranit ndaloi përdorimin e VPN-ve, përveç nëse autorizohen shprehimisht nga autoritetet, duke zgjeruar një ndalim të mëparshëm të blerjes dhe shitjes së tyre. [3]

Q10: A i bllokon Bjellorusia VPN-të?

Që nga shkurti 2015, rregullat e Bjellorusisë kanë kërkuar që qasja te anonimizuesit, përfshirë Tor, serverët proxy dhe shërbimet VPN, të bllokohet krahas faqeve të ndaluara nga shteti. [4]

Pika e kontrollit 10: Pyetje të shpeshta të avancuara për VPN-në (Pjesa C)

Eksploro si ndryshojnë ligjet, ndalimet, dënimet dhe urdhrat e gjykatës për VPN-të nga një vend në tjetrin.

Q1: Çfarë ndryshoi ligji rus i vitit 2025 për kërkimet në internet?

Që nga 1 shtatori 2025, njerëzit në Rusi mund të gjobiten me 3,000 deri në 5,000 rubla për kërkimin e qëllimshëm të materialeve ekstremiste të listuara zyrtarisht, përfshirë përmes një VPN-je. Reklamimi i shërbimeve VPN gjobitet gjithashtu, dhe përdorimi i VPN-së mund të rëndojë disa krime. [1]

Q2: Çfarë ndodhi me X-in në Brazil në vitin 2024?

Më 30 gusht 2024, gjyqtari Alexandre de Moraes e pezulloi X-in në Brazil dhe caktoi një gjobë ditore prej R$50,000 për këdo që përdor VPN për ta arritur. Një panel prej pesë gjyqtarësh e mbështeti pezullimin pak ditë më vonë. [2]

Q3: Si i zbulojnë dhe i bllokojnë qeveritë lidhjet VPN?

Shumë censorë përdorin Deep Packet Inspection (DPI) për të njohur modelet e trafikut të protokolleve të zakonshme VPN dhe më pas për t'i bllokuar ose ngadalësuar. Disa bllokojnë edhe adresat IP të serverëve të njohur VPN.

Q4: Si i trajton Turkmenistani VPN-të dhe përdoruesit e tyre?

Turkmenistani bllokon shumë faqe interneti dhe VPN dhe i gjobit përdoruesit e VPN-ve me 1,500 manat, afërsisht një rrogë mesatare mujore. Në 2025 Projekti Tor raportoi se vetë zyrtarët që kujdesen për censurën shesin qasje me pagesë në VPN. [6]

Q5: Si i anashkalon Obfuscation bllokimet e VPN-ve?

Maskimi (obfuscation, ose "Stealth VPN") i shndërron paketat e trafikut VPN që të duken si trafik i zakonshëm uebi HTTPS (porti 443). Kjo ndihmon të kalohet Inspektimi i Thellë i Paketave (DPI) që përdorin qeveritë ose rrjetet e shkollave/zyrave për të bllokuar VPN-të.

Pika e kontrollit 10: Pyetje të shpeshta të avancuara për VPN-në (Pjesa D)

Eksploro si ndryshojnë ligjet, ndalimet, dënimet dhe urdhrat e gjykatës për VPN-të nga një vend në tjetrin.

Q6: A është e paligjshme transmetimi i përmbajtjes së huaj me një VPN?

Në shumicën e vendeve nuk është vepër penale, por mund të shkelë kushtet e përdorimit të një shërbimi transmetimi, dhe shërbimi mund të bllokojë adresat VPN ose të pezullojë llogarinë tënde. Ligji i së drejtës së autorit vazhdon të zbatohet.

Q7: A synon ligji i Emirateve të Bashkuara Arabe VPN-të apo atë për çfarë përdoren?

Përdorimi i saj. Neni 10 i Dekret-Ligjit Federal të EBA nr. 34 të vitit 2021 ndëshkon përdorimin e një adrese të rreme IP për të kryer ose fshehur një krim, me gjoba nga AED 500,000 deri në AED 2 milionë dhe mundësi burgimi të përkohshëm. [5]

Q8: Çfarë janë aleancat 5/9/14 Eyes dhe pse duhet të më interesojnë?

Juridiksioni mund të ndikojë në procesin ligjor me të cilin përballet një ofrues, por rreziku praktik i privatësisë varet edhe nga të dhënat që ruan ofruesi, arkitektura e tij teknike, pronësia, raportimi i transparencës dhe historiku i auditimeve.

Q9: A ndryshojnë rregullat për firmat?

Shpesh, po. Kina u lejon bizneseve të përdorin shërbime VPN nga operatorë të miratuar nga qeveria, dhe rregullat e regjistrimit të CERT-In të Indisë synojnë shërbimet VPN për publikun, jo rrjetet private të kompanive. [8]

Q10: A mund të përdorin VPN njerëzit në Koreanë e Veriut?

Praktikisht, jo. Shumica e veriukoreanëve mund të arrijnë vetëm një intranet vendas, dhe qasja në internetin global kërkon leje të veçantë, prandaj qytetarët e zakonshëm nuk mund të përdorin ligjërisht VPN.

Pjesa 11: 10 fakte interesante për VPN-të dhe njohuri nga bota reale

Rishiko këto fakte dhe njohuri reale për ligjet e VPN-ve, ndalimet, urdhrat gjyqësorë dhe gjobat në mbarë botën.

1. RENDI X I BRAZILIT

Në gusht 2024, gjyqtari Alexandre de Moraes e pezulloi X në Brazil dhe caktoi një gjobë ditore prej R$50,000 për përdorimin e një VPN-je për ta hapur; një kolegj me pesë gjyqtarë e mbështeti urdhrin. [2]

2. RREGULLI I REGJISTRIT TË INDISË

Direktivat e CERT-In të prillit 2022 kërkojnë që ofruesit e VPN-së në Indi t'i mbajnë regjistrimet e abonentëve, përfshirë IP-të e caktuara, për pesë vjet. [7]

3. LIGJI I KËRKIMIT I RUSISË I VITIT 2025

Që nga shtatori 2025, Rusia mund t'i gjobisë njerëzit me 3,000 deri në 5,000 rubla për kërkimin e qëllimshëm të materialeve ekstremiste të listuara, përfshirë përmes një VPN-je. [1]

4. NDALIMI I IRANIT I SHKURTIT 2024

Në shkurt 2024, Këshilli Suprem i Hapësirës Kibernetike i Iranit e ndaloi përdorimin e VPN-ve, përveç nëse autorizohen shprehimisht, pasi më parë kishte ndaluar shitjen e tyre. [3]

5. BJELLORUSIA DHE ANONIMIZUESIT

Që nga shkurti 2015, Bjellorusia ka kërkuar që qasja te anonimizuesit si Tor, serverët proxy dhe shërbimet VPN të bllokohet bashkë me faqet e ndaluara. [4]

6. INSPEKTIMI I THELLË I PAKETAVE

Firewall-et e avancuar përdorin Deep Packet Inspection (DPI) për të analizuar metadatat e paketave të rrjetit dhe për të bllokuar karakteristikat standarde të lidhjes VPN.

7. LICENCIMI NË KINË

Që nga janari 2017, Kina ka kërkuar që shërbimet VPN të marrin miratim qeveritar, ndaj vetëm VPN-të e licencuara nga operatorë të miratuar janë të ligjshme. [8]

8. DENIME PËR ABUZIM NË BAE

Dekret-Ligji 34 i Emirateve të Bashkuara Arabe i vitit 2021 vendos gjoba nga 500,000 AED deri në 2 milionë AED, plus burgim të mundshëm, për përdorimin e një adrese IP të rreme për kryerjen ose fshehjen e një krimi. [5]

9. GJOBAT E TURKMENISTANIT

Turkmenistani i gjobit përdoruesit e VPN-ve me 1,500 manat, afërsisht një pagë mesatare mujore, dhe Projekti Tor raportoi në 2025 se vetë zyrtarët shesin qasje në VPN. [6]

10. NUK ËSHTË MBROJTJE LIGJORE

Edhe aty ku VPN-të janë të ligjshme, si në SHBA, Kanada dhe BE, krimet e kryera përmes një VPN-je mbeten të paligjshme, dhe Rusia e trajton përdorimin e VPN-së si rrethanë rënduese në disa krime. [1]

Referenca teknike dhe burime

Udhëzuesi i studimit dhe enigmat interaktive janë përpiluar nga autoritetet globale të privatësisë digjitale dhe publikimet gjyqësore.

REFERENCA AKADEMIKE DHE TË INDUSTRISË

[1] Human Rights Watch. (2025). Russia Clamps Down on Online Searches.

https://www.hrw.org/news/2025/07/24/russia-clamps-down-on-online-searches

[2] JURIST. (2024). Brazil Supreme Federal Court upholds nationwide suspension of X and imposes controversial fine.

https://www.jurist.org/news/2024/09/brazil-supreme-federal-court-upholds-nationwide-suspension-of-x-and-imposes-controversial-fine/

[3] Radio Free Europe/Radio Liberty. (2024). Iran Tries To Tighten Grip On Internet By Officially Outlawing VPN Use.

https://www.rferl.org/a/iran-vpn-banned-internet-restrictions/32832544.html

[4] Global Voices. (2015). Belarus Bans Tor and Other Anonymizers.

https://globalvoices.org/2015/02/25/belarus-bans-tor-and-other-anonymizers/

[5] The Legal 500. (2024). Understanding VPN Use in the UAE: What You Need to Know.

https://www.legal500.com/developments/thought-leadership/understanding-vpn-use-in-the-uae-what-you-need-to-know/

[6] The Tor Project. (2025). Corruption and Control: How Turkmenistan turned internet censorship into a business.

https://blog.torproject.org/Corruption-Control-Turkmenistan-internet-censorship-business/

[7] Internet Society. (2022). Internet Impact Brief: India CERT-In Cybersecurity Directions 2022.

https://www.internetsociety.org/resources/doc/2022/internet-impact-brief-india-cert-in-cybersecurity-directions-2022/

[8] Caixin Global. (2017). China Tells VPN Service Providers to Get Approval to Operate.

https://www.caixinglobal.com/2017-01-23/china-tells-vpn-service-providers-to-get-approval-to-operate-101048265.html

Çelësi i përgjigjeve: Ligjshmëria e VPN-ve, rregulloret dhe standardet globale

1 Pyetja 1

Përgjigjja e saktë: B

SHËNIM PËR MËSUESIN

Shumica e koreano-veriorët mund të arrijnë vetëm një intranet vendas; qasja në internetin global kërkon leje të veçantë, ndaj qytetarët e zakonshëm nuk mund të përdorin ligjërisht VPN.

2 Pyetja 2

Përgjigjja e saktë: B

SHËNIM PËR MËSUESIN

Në shkurt 2024, Këshilli Suprem i Hapësirës Kibernetike të Iranit ndaloi përdorimin e VPN-së, përveçse kur autorizohet shprehimisht nga autoritetet. [3]

3 Pyetja 3

Përgjigjja e saktë: B

SHËNIM PËR MËSUESIN

Më 30 gusht 2024, gjyqtari Alexandre de Moraes caktoi një gjobë ditore prej R$50,000 (rreth US$8,900) për përdorimin e një VPN-je për të hyrë në X pasi e pezulloi atë në Brazil. [2]

4 Pyetja 4

Përgjigjja e saktë: C

SHËNIM PËR MËSUESIN

Udhëzimet e CERT-In të India të prillit 2022 kërkojnë që ofruesit e VPN-së të mbajnë regjistra të abonuesve (emra, kontakte, IP të caktuara, qëllimi) për pesë vjet.

5 Pyetja 5

Përgjigjja e saktë: B

SHËNIM PËR MËSUESIN

Ligji i Rusisë, i nënshkruar në korrik 2025 dhe në fuqi që nga 1 shtatori, gjobit njerëzit me 3,000 deri në 5,000 rubla për kërkimin e qëllimshëm të përmbajtjes ekstremiste të listuar, edhe përmes një VPN-je.

Çelësi i përgjigjeve: Pika e kontrollit 2 - E vërtetë ose e gabuar

6 **Pyetja 6** **Përgjigjja e saktë: E vërtetë**

SHËNIM PËR MËSUESIN

Përdorimi i VPN-së është i ligjshëm në SHBA, Kanada dhe shtetet anëtare të BE-së, megjithëse krimet e kryera përmes një VPN-je mbeten të paligjshme.

7 **Pyetja 7** **Përgjigjja e saktë: E gabuar**

SHËNIM PËR MËSUESIN

VPN-të janë të ligjshme në EAU për përdorime të ligjshme, por përdorimi i tyre për të arritur shërbime të kufizuara thirrjesh VoIP si thirrjet e WhatsApp është i ndaluar.

8 **Pyetja 8** **Përgjigjja e saktë: E vërtetë**

SHËNIM PËR MËSUESIN

Që nga shkurti 2015, Bjellorusia ka kërkuar që qasja në anonimizues si Tor, serverë proxy dhe shërbime VPN të bllokohet. [4]

9 **VPN-ja dhe ligjet e piraterisë** FIREWALL-E **Përgjigjja e saktë: E gabuar**

SHËNIM PËR MËSUESIN

Një VPN është mjet privatësie; nuk është mburojë kundër veprimeve kriminale. Piratimi, hakimi dhe ngacmimi në internet mbeten plotësisht të paligjshme edhe me një VPN. Citim: FBI Security.

10 **Pyetja 10** **Përgjigjja e saktë: E vërtetë**

SHËNIM PËR MËSUESIN

Autoriteti i Rregullimit të Telekomunikacioneve i Omanit thotë se përdorimi i VPN-së nuk është plotësisht i ndaluar, por kontrollohet, sidomos për anashkalimin e monitorimit.

Çelësat e fjalorit dhe rubrika e vlerësimit

Rubrika e vlerësimit për mësuesin: Jep 1 pikë për çdo përputhje të saktë (8 pikë gjithsej) dhe term konteksti (6 pikë gjithsej).

PIKA E KONTROLLIT 4: ÇELËSI – PËRPUTHJA E KONCEPTEVE

E 1. Koreja e Veriut	G 2. Kina	H 3. Indi	A 4. EAU
C 5. Omani	D 6. Shtetet e Bashkuara	F 7. Brazili	B 8. Bjellorusia

PIKA E KONTROLLIT 3: ÇELËSI – TERMAT KRYESORË

1 BLLOKIM GJEOGRAFIK	2 OBFUSKIM	3 INSPEKTIM I THELLË PAKETASH	4 CENSURË
5 PA REGJISTRA	6 KILL SWITCH		

PIKA E KONTROLLIT 6, ALTERNATIVA: ÇELËSI – PËRPUTHJA E FJALËVE

1 C – INDIA	2 H – BJELLORUSIA	3 G – BRAZILI	4 E – OMAN
5 D – EMIRATETARABE	6 B – KINA	7 A – KOREAEVERIUT	8 F – SHBA

SHËNIME PËR DISKUTIM PËR MËSUESIT

Termat kryesorë:
Kontrollo nëse nxënësit mund të shpjegojnë Koreja e Veriut, Kina dhe Indi me fjalët e tyre dhe të japin një shembull për secilin.

Studimet e rastit:
Kërkoju nxënësve t'i mbështesin rekomandimet me fakte nga fleta, jo me supozime.

Vlerësimi i burimeve:
Kërkoju nxënësve të verifikojnë të paktën një pohim në burimet e fletës dhe diskutoni pse numrat, çmimet dhe rregullat mund të ndryshojnë me kalimin e kohës.

Çelësat e enigmave dhe shënimet për mësuesin

ZGJIDHJA E LOJËS ME FJALË

T	G	Q	Z	R	E	P	U	E	A	A	P	N	L	O
U	S	X	P	I	I	L	I	Z	A	R	B	Q	S	Q
I	Ç	A	I	D	N	I	L	K	I	N	A	Y	B	Ë
R	Q	X	V	O	H	A	Q	Z	Y	Y	J	Ë	G	L
E	P	A	I	M	K	K	S	N	F	O	P	F	Z	A
V	N	B	U	A	Ë	T	C	Y	Q	Y	B	F	K	Z
E	Ë	H	I	N	M	O	M	V	C	K	Z	Y	Ë	Y
A	N	S	V	T	J	T	O	B	M	U	S	K	F	T
E	Ç	Y	T	I	Q	B	V	Z	Y	K	Q	P	X	G
R	N	Ç	A	Ç	I	P	U	V	V	J	H	G	S	G
O	E	M	I	R	A	T	E	T	A	R	A	B	E	Ë
K	B	E	G	J	S	Q	U	P	Z	D	G	E	Q	C
A	J	B	J	E	L	L	O	R	U	S	I	A	O	C
Z	K	I	U	Q	T	A	R	V	I	K	K	F	F	L
G	P	Ë	J	S	J	Q	V	F	B	T	E	Y	M	Y

ZGJIDHJA E FJALËKRYQIT

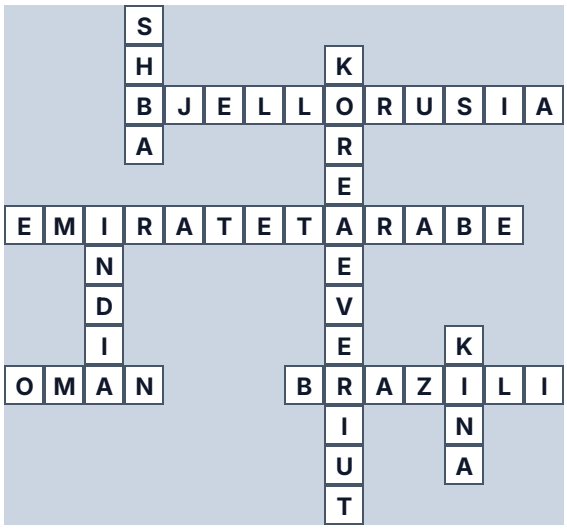

UDHËZUES PËR MËSUESIN PËR ZGJIDHJET E KRYQËZËS

HORIZONTALISHT

3 horizontalisht: BJELLORUSIA Që nga viti 2015 ka kërkuar që ofruesit e internetit të bllokojnë anonimizuesit si Tor, proxy-t dhe VPN-të (11 shkronja)

4 horizontalisht: EMIRATETARABE E ligjshme për përdorim të ligjshëm, por përdorimi i një VPN-je për të hyrë në aplikacione të kufizuara VoIP është i ndaluar (13 shkronja)

7 horizontalisht: OMAN E rregulluar nga TRA; e kontrolluar kur përdoret për të anashkaluar monitorimin ose aplikacione pa licencë (4 shkronja)

8 horizontalisht: BRAZILI Pezulloi X në vitin 2024 dhe caktoi gjobë ditore prej 50.000 realësh për hyrjen në të përmes një VPN-je (7 shkronja)

VERTIKALISHT

1 vertikalisht: SHBA Plotësisht e ligjshme dhe e përdorur gjerësisht për privatësi personale dhe operacione biznesi në distancë (4 shkronja)

2 vertikalisht: KOREAEVERIUT Shumica e qytetarëve mund të hyjnë vetëm në një intranet vendas; qasja e paautorizuar sjell ndëshkim të rëndë (12 shkronja)

5 vertikalisht: INDIA E rregulluar; ofruesit e VPN-së duhet të ruajnë të dhënat e abonentëve për të paktën pesë vjet (5 shkronja)

6 vertikalisht: KINA E kufizuar; nën Firewall-in e Madh lejohen vetëm VPN-të e licencuara nga shteti (4 shkronja)

Çelësi i fjalëve të përzierura dhe i zgjidhjes së kodit

Çelësi i vlerësimit për aktivitetin e rirenditjes së fjalorit dhe për Sfidën e Kodit të Fshehtë.

ÇELËSI I RIRENDITJES SË FJALËVE

1. REEAOVIKURTE	KOREAEVERIUT	5. AKNI	KINA
2. IAIDN	INDIA	6. ARETAIBAEMTER	EMIRATETARABE
3. NOAM	OMAN	7. BSAH	SHBA
4. IRIZLBA	BRAZILI	8. SRAOEBLJIUL	BJELLORUSIA

ÇELËSI I SFIDËS SË KODIT TË FSHEHTË

"LIGJOR POR I RREGULLUAR"

Çelësi i studimeve të rastit

A Skenari A: Siguria në rrjete publike

PËRGJIMI DHE ENKRIPTIMI | Dilema e Sarës

UDHËZUES VLERËSIMI

Përgjigjet e studentëve duhet të mbulojnë pikat e mëposhtme:

- Rreziqet: Përgjimi i paketave, përgjimi i të dhënave dhe sulmet man-in-the-middle. Dikush në të njëjtin rrjet të kafenesë mund të kapte detajet e hyrjes ose skedarin e detyrave të saj.
- Mbrojtja e VPN-së: Enkripton ngarkesat e paketave të rrjetit, duke e bërë trafikun e përgjuar të tunelit të palexueshëm për përgjuesit pasivë të rrjetit lokal kur VPN-ja është konfiguruar saktë.

B Skenari B: Qasja te burimet e bllokuara

BLLOKIMI GJEOGRAFIK DHE IP-TË | Dilema e Alexit

UDHËZUES VLERËSIMI

Përgjigjet e studentëve duhet të mbulojnë pikat e mëposhtme:

- Pse u bllokua: Hosti i transmetimit përdor gjeobllokimin, që e lidh adresën lokale IP të udhëtarit me shtetin e tij fizik dhe e bllokon sipas licencimit territorial.
- Si ndihmon VPN-ja: Maskon vendndodhjen e tij reale duke rrugëzuar trafikun përmes një serveri në vendin e tij. Faqja shikon IP-në e vendit të tij dhe lejon qasjen.